

21.1.1 Houtskool maken

Knip wat takken op maat en zet ze samen in een blik. Deksel er op met enkele gaatjes in. Zet dit 1,5 uur op een campingvuurtje. Na afkoelen kan je met houtskool tekenen. In sommige (ontwikkelings)regio's wordt er effectief nog zo gewerkt, zij het uitvergroet naar een olievat op een stookkuil. Als de rook verandert van witachtig in blauw is de houtskool normaal klaar en sluit je de luchttoevoer volledig af.

Je kan een kuil graven en stoken met het kleinste hout beneden en vuistdikke stammen erbovenop. Als het goed brandt dichtleggen met plaggen (graszoden) zodat er geen zuurstof meer bij het vuur kan en het hout verkoolt.

In onze contreien maakten kolenbranders een meier : een tipi of huisje van dicht op elkaar gestapelde dikke takken met middenin een uitgespaarde schouw. De meier werd afgedekt met goed aangedrukte vochtige plaggen.

Boven en onderaan zijn enkele luchtgaten die openblijven tot de temperatuur hoog genoeg is. De kolenbrander maakt bij de meiler een klein houtvuur. De overgebleven houtskool hiervan wordt vermengd met sintels in de openingen van de meiler geschoven. De gloed hiervan zorgt voor het begin van het verbrandings- en verkolingsproces. Binnenin kan de temperatuur oplopen tot 1.000 graden.

Als de temperatuur hoog genoeg is worden de gaten afgesloten om te voorkomen dat het hout opbrandt.

Het juiste moment om af te sluiten vereist ervaring en vakkennis van de houtskoolbrander. Uiteindelijk zakt de meiler in tot eenderde van de beginhoogte.

Na 6 à 10 dagen is de meiler volledig doorgeloeid en al het hout verkoold. Het moet nog enkele dagen afkoelen voor het er uit kan gehaald worden.

In plaats van plaggen worden er ook constructies van leem en klei gebouwd die meermaals kunnen dienst doen. Als de productie fout loopt kan al het hout opbranden, of de leemoven ontploffen.

Houtskool was van 1000 tot 1918 een belangrijk bestanddeel van buskruit.

Houtskool is ook bruikbaar als adsorptiemiddel bv. als tegengif of om te ontgeuren of te ontkleuren.

♫ Mannen hebben óók gevoelens. Zoals honger. En dorst.